

ter se je med streljanjem iz možnarjev in med „Hoch“-kričanjem šolske mladine na steno šolske sobane obesila podoba nekdanjega učitelja v pokoju; neporedni šaljškeci so raztrosili sedaj govornico, da imajo v Svičinski šoli novega svetnika; slika je precej dragocena, velja bojda 70 fl. ter je v lepem, zlatem okviru; zraven pa visi silo revna s prahom zakrita podoba našega svitlega cesarja, še revnejša podoba križanega Jezusa, na pol strohneta in razpadla in podoba matere božje vsa omazana in črna; kak utis mora to neki na šolsko deco imeti? Farani so nekoliko jestvin za deco darovali, da se ji naj pri ti priložnosti postreže, toda deca je bojda malo kaj od tega videla, še manj pa okušala; nekateri možaki pa so do trde teme v šolskem poslopju se drli, kar gotovo v šolo ne sliši, ki je hiša podučena, ne pa kaka krčma. Deca sedaj med uro na sliko se ogleduje in posmehuje, kar motenje poduka pouzročuje. Za ovo podobo so dve Nemki pobirali in okoli beračili, češ, da se ima stari školnik slaviti, zaradi tega, ker je veliko let v edino zveličavni nemščini slovensko deco podučeval in nemške besede ji v glavo vtepal. Nepovabljeni gost.

S Kumena na Pohorju. (Naša veselica. Nemčurska surovost.) [Konec.] Ni še končal g. dr. Murko svojega nam tako ljubega govora, v katerem je hvalil našo lepo okolico in naše domorodno podjetje, kar pribuči nam sovražna drhal in začne svoj smradni strup zoper nas spuščati. Ako se Nemci ali prav za prav nemčurji v svojih društvih cele noči po gostilnicah po svoje radujejo in jim nikdo kaj ne opotika (saj si tako sami), zakaj bi potem mi Slovenci ne smeli po svoje se zabavljati, posebno, ako gre za naš prid in napredek? Jaz sem že skoraj 70 let star pa še nisem slišal ali doživel, da bi se poštena in mirna družba ne smela pošteno in mirno razveseljevati! Naša okolica in pa nje pošteni ljudje se vsakemu ptujcu, ki jo obiše, hitro prikupi, ali v trgu imamo 4—5 sršenov, ki vse vznemirjajo in nam naše pošteno razveseljevanje kalijo; eden je baje domačin (—?) drugi so pa privandrani Nemci iz — slovenske domovine. Bilo je, kakor že rečeno, obilo tujih gostov, kateri so bili namenjeni tisto noč med nami in z nami se zabavljati, ali kam so se hoteli zdaj v temni noči obrniti! Saj vsi naši purgarji nimajo toliko postelj, da bi zamogli vse te gospode prenočiti! Če je to tista vaša zveličavna nemška kultura ali omika, potem je zares nočem in ne želim poznati.

Blaž Peitler,

posestnik p. d. Grubelnik.

Iz Griž. (Marsikaj.) Iz našega lepega kraja vže precej časa ni bilo slišati v „Slov. Gosp.“ Evo nekaj vrstic! Volitve za občinski odbor so se, kakor se je bilo nadjati, vršile v narodnem duhu in nas je z veseljem napolnilo,

da so mnogozasluženi naš gospod župnik odbornikom izvoljeni. Zasluge tega gospoda vsaki občan dostojno oceni — krasna cerkev in nova kaplanija glasno svedočite, da skrbé naš gosp. župnik M. Arzenšek neutrudljivo, neustrašeno in veleprevidno za blaginjo našega kraja. Bog jim daj doživeti še mnogo leta v naši sredi! Z novo nameščenim gospodom nadučiteljem smo vsi občani prav zadovoljni; otroci radi in marljivo obišejo šolo, lepo pozdravijo vsacega človeka in se sploh pošteno vedejo. Prepričani smo si v svesti, da iz naše sedanje mladine priraste zdrav, krepak in pošten zarod. Tukajšnji podučitelj gospod Fr. Pečovnik pride stalno za učitelja k sv. Roku na hrvaškeje meji ob Sotli. — Kakor se sliši, bode rudokope v Zabukoveci neki Dunajski konzorcij kupil; Lehmanov premogokop je vže prodan, — kmalu bode naš kraj oživel, nam in drugim v prid in v korist. Imamo pri nas vže dalj časa znaneega fotografa gospoda Janeza Arzenšeka iz Trbovelj. Okolice, cerkev s prekrasnim razgledom v daljno Savinjsko dolino je umetno slikal — priporočamo krepko slovenskega narodnega slikarja vsem, ki želé slike. Gospod J. Arzenšek namerava še to jesen krasno slovensko dolino prehoditi in v večjih krajih slikati. Prihodnjič poročam o gospodarstvenih rečeh. Za zdaj pa z Bogom!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar biva za nekaj dni v Gostinjskih toplicah. Tamošnje obč. zastopništvo se mu je poklonilo ter izreklo zahvalo mesta za to, da mu je odkupil toplice. — Drž. zbor, ki se snide bojda za gotovo dne 21. septembra, trpi to krat kratko, da dobite delegaciji časa za svoje zborovanje. Za njima skliče se gališki dež. zbor in morebiti še kater drug, ako ima silno delo. — Minister dr. pl. Gautsch je sedaj že izdal določbe o presnovljenju učiteljišč. Kakor se razvidi iz njih, zbor šolskih mož, ki so to imeli v rokah, jih ni v ničem znatno izpremenil. — „Šolska matiča“ na Češkem se lepo razvija ter je že samo v tem letu 150.000 gold. izdala za česke šole. — Na Dunaju bode v ponedeljek dne 30ega avgusta žitni sejem, ob enem pa shod vseh mlinarjev po avstrijskem cesarstvu. — V Pragi je častnikom prepovedano zahajati v nemško kazino. No v tej kazini pa tudi veje duh, vsak drug, samo avstrijski ne. — V Gradcu bodo še tudi odslej Mladonemci na krmilu, da si ne manjka glasov, ki jim niso ugodni. — Na Bistrici v Gornjem Koroškem prestrojajo cesto, pri prekopavanju klanca pa so našli celo gramado človeških kosti. Pravijo, da jih je za kacic 30 trupel, in to francoskih vojakov, ki so tam l. 1809 hodili. — Baron Pino ni pustil

pri neki veselici strelcev v Velikoven izobesiti „frankfurteric“ ali nemških bander, vsled tega pa so vsi veliki Nemci tamkaj in še drugod kar iz sebe. — Kranjska dež. vlada je poklicala dr. Gruberja iz Gradca, da uravna kranjske bolnišnice ter sploh ukrene, kar bi preprečilo koleri pot v deželo. Sedaj še ni čuti, da bi se jim že bila prikradla čez mejo, samo v Hribu v Travniku so že tri osebe za njo umrle. — V Postojini imeli so te dni hrvaške tamburaše, to je mlade Hrvate, ki se učé na vseučilišču v Zagrebu višjih vednosti, ob enem pa igrajo tudi na „tamburici“. V Postojini in kjer so doslej že igrali, se je njih igranje ljudem dopadlo. K nam, na Štajersko pa niso smeli, ker jim je c. kr. namestništvo v Gradcu odbilo prošnjo. Se ve da, po kaj pa niso cigani! — V Podgori pri Gorici je delavec v papirnici g. Ritterja odgriznil nadzorniku, židu Luzzatu, uho; kakor se sliši, storil je to, da se mašuje nad suróvim možem. — V Trstu je došermal zbolelo za kolero 318 oseb, iz teh jih je 72 ozdravelo, 200 umrlo, ostali še trpé. V okolici zbolí jih še v treh vaseh vsak den po dvoje ali troje. — V Reki pa je kolera prenehala, samo v okolici še jih sem tertiše še nekaj vzboli. — Po Beneškem pa je samo zadnji četrtek 338 ljudi vzbolelo, naj bolj razsaja kolera sedaj po Vicenzi in Padovi. — Madjari še ne dajo mirú, še vedno upijejo, da jim gre lastna vojska. Tri občine pa so celó Ludvika Kossutha vzprejele za častnega uda. Človek se le čudi, doklej da še bo madjarska oholost priklopela.

Vnanje države. Da se obrača ves svet sedaj doli na Bolgarijo, lahko vemo, toda nova vlada je zaprla vse brzoglavne naprave ter se jih ne more nihče poslužiti. Zato pa se tudi le izve iz Bolgarije samo to, kar ona poroča, to pa ni — zanesljivo, prav zato pa tudi ne damo veliko na vesti, ki pribajajo novinam od drugih rok, vendar pa upamo, da bomo v prihodnjem listu že lahko poročali resnico in zato opustimo za sedaj poročila, v katerih tiči le malo resnice. — Srbski kralj, Milan, je odložil do petka, dne 27. avgusta, svoj odhod ter se poda še le v petek v Gleichenbersko kopališče. Vlada pa postopa prav ostro zoper nasprotno stranke ter zapira kar poprek ljudi, ki se ji zdé nevarni. Lepo to ni a za njo je že, menimo, potrebno. — Rusija dela sedaj na vse pretege, da se uredé stvari v Bolgariji njej na ljubo, zato pa je Anglija tem bolj huda na Ruse, ker jo ima, morebiti po pravici, na sumu, da ima le-ta svoje roke vmes. Ruski general Ignatijev biva sem od ponedeljka na Dunaju, mogoče, da je to v dotiki z bolgarskim vprašanjem. — Papež Leon XIII. niso boleni. Čudno, da bi jih nekateri ljudje tako radi imeli bolenih, da vedno raznašajo po svetu, češ, da so boleni. — Kolera še zmerom razsaja po Italiji in vsled

tega ne bo letos nobenih večjih vojaških vaj. — V Belgiji snide se koncem meseca septembra zbor vseh škofov belgijskih a tudi nekaj vnanjih udeleži se shoda. — Prestolni govor angleške kraljice ne omenja vnanjih zadev ter povdarja, da zadnje volitve niso potrdile Gladstonove misli gledé Ircev. — Vse države ameriške snujó skupno carino, da se ubranijo tujih pridelkov. V ta namen vrši se shod zastopnikov iz vseh držav, naj napravijo načrt za njo. — Predsednika urugvajske ljudovlade so te dni napadli in so vsled tega že kacij 50 ljudi pozaprlí, ali pa je med njimi tudi že napadnik, še ni znano.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Dalje.)

9. avgusta.

Inomost stoji v veliki planinski ponivi. Okoli mesta planine kar rastejo iz zemlje, kakor sive zobaste stene obdajajo mesto — le na podnožji nekoliko obrasene in zelene. Reka Inn ga razdeluje v dve skorej enako veliki polovici. Črez Inn je le eden most in ena brv, kar je za veliko mesto (26.000 prebivalcev) gotovo premalo.

Zjutraj ob 4. uri zapoje iz stolpa mestne fare cerkve zvon: zdrava Marija! Ta zvon res tako veličastno in lepo poje, kakor bi sami angelci peli. Meševal sem v cerkvi prijaznih očetov frančiškanov, ki so varuhi dvorne cerkve. Sredi dvorne cerkve je velikanski spominek cesarja Maksimiliana I, slednjega železnega viteza. Okoli spominka stoji 28 železnih viteзов, kraljev, cesarjev, cesaric, kakor bi žalovali po minolih časih. Človek se jih kar straši, kedar stopi v cerkvo. V stranski kapelici na levi strani je spominek iz marmorja junaka Andraža Hoferja, ki je ponos vrlih Tirolcev.

V cerkvi Očetov kapucinov sem videl altar in podobo Matere božje od presv. Srca Jezusovega, katero so pred par leti tako slovesno kronali, kakor smo tistokrat v časnikih brali. Na stenah visé veliko tablic, ki obiskovalcu oznanjújó, da je ljuba Marija „pomagala“. Tudi mestno farno cerkev sem obiskal, kjer imajo na velikem altarju tudi čudodelno podobo Matere božje. Sploh pa so lurški romarji opazovali, da se Marija v Inomostu jako časti; celi den ti gorijo pred njeno podobo luči. Še nekatere cerkve sem obiskal, zvečina so samostanske. Ako so samostani stebri kat. vere, potem je Tirolska močnav veri. To tudi je. Vse povsodi je bilo obilo molilcev, ne samo ženskih molenk, ampak tudi — možkih.

Ker mi je znano, da se v Inomostu malana okna delajo za našo Mariborsko stolno cerkev, tedaj se podamo v tisto tovarno in res smo v